

Î N C H E I E R E

20 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Iurie Bejenaru, Galina Stratulat

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Federația Sindicatelor Lucrătorilor Instituțiilor Bancare și de Asigurări,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Federației Sindicatelor Lucrătorilor Instituțiilor Bancare și de Asigurări, în interesul salariaților, membri de sindicat ai Societății pe Acțiuni „Banca de Economii”, împotriva Societății pe Acțiuni „Banca de Economii” cu privire la încasarea plăților neachitate la salariu, obligarea respectării contractului colectiv de muncă și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii”, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2015 și pronunțată o nouă hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 07 aprilie 2015, Federația Sindicatelor Lucrătorilor Instituțiilor Bancare și de Asigurări a depus cerere de chemare în judecată în interesul salariaților, membri de sindicat ai SA „Banca de Economii” împotriva SA „Banca de Economii”, cu privire la încasarea plăților neachitate la salariu, obligarea respectării contractului colectiv de muncă și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 24 decembrie 2013 între Federația SIBA, în calitate de reprezentant legal al salariaților SA „Banca de Economii” și pîrîtă, a fost semnat Contractul colectiv de muncă pentru anul 2014, înregistrat cu nr. 226 la Inspectoratul teritorial de muncă Chișinău, potrivit căruia părțile contractante au stabilit, în limitele prevăzute de lege, clauze obligatorii privind condițiile de muncă, salarizare și garanții social-economice pentru salariații băncii.

Indică Federația SIBA că potrivit pct. 7.3 al contractului colectiv de muncă, SA „Banca de Economii” s-a angajat să achite salariaților săi, pe perioada de acțiune

a contractului, ajutorul material inclusiv în următoarele cazuri: un salariu de funcție salariaților la împlinirea vârstei jubiliare de 50, 60 ani și la demisie în legătură cu plecarea la pensie; un salariu de funcție la plecarea salariaților în concediul anual de odihnă; 25 % din salariul de funcție în legătură cu sărbătorile de Anul Nou și nu mai puțin de 100 lei pentru sărbătoarea de 8 Martie. Conform pct. 9.6 pîrîtul s-a angajat să aloce sindicatului 0, 30 % din fondul de remunerare a muncii pentru organizarea activităților sportive și culturale ale angajaților.

Menționează reclamanta că în pofida obligațiilor asumate, SA „Banca de Economii” refuză să achite benevol în beneficiul salariaților plățile enumerate mai sus, cauzându-le prejudicii materiale și morale importante. Astfel, în temeiul art. 330 din Codul muncii, pîrîta urmează să achite suplimentar în beneficiul salariaților 0,1% din suma neplătită în termen pentru fiecare zi de întârziere.

Declară Federația SIBA că pîrîta a respins tentativele de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, totodată lăsînd fără executare și prescripția Inspectoratului de Stat al Muncii conform procesului-verbal de control nr. C-2015-PV 0426 din 26 februarie 2015 privind achitarea obligatorie a plăților statuate în contractul colectiv de muncă.

Solicită Federația SIBA încasarea din contul pîrîtei în beneficiul salariaților, membri de sindicat ai SA „Banca de Economii”, nominalizați în listele de salarizare, plăților neachitate stipulate în contractul colectiv de muncă pe anul 2014 după cum urmează: ajutorul material pentru anii 2014-2015 conform p. 7.3 din contract în mărimea unui salariu de funcție salariaților care au împlinit vârsta jubiliară de 50-60 ani, la demisie în legătură cu plecarea la pensie; un salariu de funcție în legătură cu concediul anual de odihnă; 25% din salariul de funcție de „Anul Nou” și cîte 100 lei în legătură cu sărbătoarea de 8 Martie pentru anul 2015. Mai solicită reclamanta obligarea pîrîtei să respecte în continuare prevederile contractului colectiv de muncă și încasarea din contul acesteia a alocației financiare în favoarea sindicatelor, conform p. 9.6 din contract, în mărime de 0,30% din fondul de remunerare a muncii pentru organizarea activităților sportive și culturale, precum și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2015, acțiunea a fost admisă integral. Instanța de judecată a conchis că la baza raporturilor de muncă dintre salariați și pîrîta stă contractul colectiv de muncă semnat în anul 2014, care după natura sa reprezintă un act juridic semnat legal, ce este și rămîne a fi un document valabil și obligatoriu pentru ambele părți (angajator și salariați), pe toată perioada pînă la semnarea unui nou contract sau pînă la modificarea acestuia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, a fost admis apelul declarat de către SA „Banca de Economii”, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2015 și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii ca neîntemeiată. Instanța de apel a ajuns la concluzia că SA „Banca de Economii”, prin refuzul de achitare a ajutorului material prevăzut de contractul colectiv de muncă pentru 2014, nu a încălcat prevederile legale și nici cele contractuale, ținînd cont că acordarea altor plăți sub formă de ajutor material este un drept al angajatorului și pot fi achitate doar în limita stabilită de devizul de cheltuieli.

La 25 ianuarie 2016, Federația SIBA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 cu menținerea hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2015.

În susținerea recursului, Federația SIBA a invocat că instanța de apel a aplicat în mod eronat normele de drept material și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Consideră recurenta neîntemeiat argumentul instanței de apel precum că SA „Banca de Economii” era obligată să se supună Hotărârii Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 248 din 27 noiembrie 2014, prin care s-a prescris băncii să reducă un șir de cheltuieli, deoarece în această hotărâre nu se face referință la contractul colectiv de muncă. În acest sens, nu există nici un temei ca intimata-pârâtă să nu respecte prevederile acestui contract, or acesta nu a fost nici suspendat, nici abrogat.

Indică recurenta că în caz de incapacitate de executare a contractului colectiv de muncă de către SA „Banca de Economii”, aceasta urma să declanșeze procedura de suspendare, modificare sau abrogare a contractului, venind în fața salariaților cu argumentele de rigoare, iar în caz de neconciliere avea dreptul să se adreseze cu cerere de chemare în judecată cu privire la încetarea executării unor prevederi ale contractului. Însă, SA „Banca de Economii” a ignorat prevederile legii și a refuzat neîntemeiat să achite salariaților plățile ce li se cuvin.

Menționează Federația SIBA că Curtea de apel Chișinău a ignorat decizia Inspectoratului de Stat al Muncii, care examinând conflictul, a dispus printr-o prescripție adresată intimatei, că acțiunile de neachitare a plăților prevăzute de contractul colectiv de muncă sunt abuzive și ilegale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 a fost expediată în adresa recurentei Federația SIBA la 08 decembrie 2015.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Federația SIBA la 25 ianuarie 2016 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 22 februarie 2016, în adresa intimatei a fost expediată copia recursului declarat de Federația SIBA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 17 martie 2016, SA „Banca de Economii” a depus referință, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Federația SIBA este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Federația SIBA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că nu există nici un temei ca SA „Banca de Economii” să nu respecte prevederile contractului colectiv de muncă pe anul 2014, acesta nefiind suspendat și nici abrogat, deoarece prin Hotărîrea Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 248 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 358-363 (4997-5002) din 04 decembrie 2014, a fost instituit regimul de administrare specială asupra SA „Banca de Economii” începînd cu 27 noiembrie 2014.

Banca Națională a Moldovei a prescris SA „Banca de Economii” să reducă cheltuielile sale prin încetarea plăților suplimentare salariaților băncii – suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție, retribuții și compensații, hotărîrea avînd caracter obligatoriu pentru intimată.

În acest sens, este neîntemeiată și invocarea recurenteii precum că în hotărîrea Băncii Naționale a Moldovei nu se face nici o referire la contractul colectiv de

muncă pentru anul 2014, or, plățile suplimentare ale salariaților băncii, a căror încetare a fost dispusă, sunt prevăzute de însuși acest contract.

Mai mult ca atât, se reține că pînă la data de 27 noiembrie 2014 – data emiterii Hotărîrii Băncii Naționale a Moldovei nr. 248, intimata-pîrîță SA „Banca de Economii” a achitat plățile prevăzute de p. 7.3 și p. 9.6 ale contractului colectiv de muncă pe anul 2014.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificîndu-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Federația SIBA ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Federația Sindicatelor Lucrătorilor Instituțiilor Bancare și de Asigurări se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat